

Kostprijs garnalen

Kenniskring duurzame garnalenvisserij

Mike Turenhout, Arie Klok en Wim Zaalmink

1. Inleiding

Om een gezonde visserij te hebben, is het van belang om niet onder de kostprijs te vissen. Het is daarom goed om te weten wat het daadwerkelijk kost om vis of garnalen te vangen. De Kenniskring Garmaal wil inzicht in de recente kostprijs voor garnalen tot de afslag. Met behulp van het Bedrijveninformatienet van het LEI wordt hierop een antwoord gegeven. Het Bedrijveninformatienet houdt van meer dan 15 garnalenkotters bij wat de kosten en opbrengsten zijn om een inzicht te krijgen in de rentabiliteit. Hierbij gaat het om kotters die nagenoeg alleen maar garnalen vissen. Voor deze notitie worden de kosten en opbrengsten voor de periode 2010 tot en met 2013 beschreven.

2. Kosten

De kosten die een garnalenvisser maakt kunnen onderverdeeld worden in variabele kosten en vaste kosten. De variabele kosten voor een garnalenvisser zijn afhankelijk van het wel of niet uitvaren van de kotter. Wordt er niet gevaren, dan worden deze kosten ook niet gemaakt (zoals brandstofkosten). De vaste kosten worden niet beïnvloed door het wel of niet uitvaren. Ook al ligt de kotter zonder activiteit in de haven, deze kosten worden toch gemaakt (zoals verzekeringskosten). Sommige kosten zijn een mix van variabele en vaste kosten. Deze kosten hangen voor het ene deel samen met het uitvaren, maar voor het andere deel niet (zoals klein en groot onderhoud). Deze kosten worden in het Informatienet rekenkundig verdeeld naar 50% variabele kosten en 50% vaste kosten.

Variabele kostenposten zijn: deellonen, brandstofkosten, smeeroliekosten, onderhoud aan het vistuig, kosten zout en tonnen, reisdelen, opvangkosten, afslagkosten, PO kosten, los- en vrachtkosten, kosten proviand, en sociale voorzieningen.

Het deelloon is inclusief dat van de schipper en wordt meestal als volgt vastgesteld: Het totale loon (inclusief schipper) bestaat uit de besomming minus afslagkosten minus gasoliekosten. Hiervan wordt de helft genomen en dat wordt verdeeld over de bemanningsleden met vaak iets meer voor de schipper.

50% variabele/vaste kosten zijn: scheepsbenodigdheden, onderhoud van navigatie, casco, motor, vangstverwerkingsapparatuur en ijs- en koelkasten, en verzekeringen.

www.kenniskringvisserij.nl

Het project Kenniskringen Visserij wordt gefinancierd door het Europees Visserijfonds – investering in duurzame visserij

Vaste kosten zijn: afschrijvingen en rente.

De garnalenkotters worden in het Informatienet onderverdeeld in twee categorieën. De eerste categorie garnalenkotters hebben een motorvermogen tot 260 pk (<260 pk) en de tweede categorie bestaat uit kotters met een motorvermogen tussen de 260 en 300 pk (260-300 pk).

De huidige garnalenkotters die door het LEI worden bijgehouden hebben door hun hoge ouderdom een lage boekwaarde en daarmee relatief lage afschrijvings- en rentekosten. Dit betekent wel dat er bij deze schepen te weinig wordt gereserveerd voor vervangingsinvesteringen.

Bijvoorbeeld: Bij een in de categorie < 260 pk noodzakelijke vervangingswaarde van 1,1 miljoen per kotter zouden de afschrijvingen circa 35.000 euro per jaar moeten bedragen om hiervoor voldoende te kunnen reserveren voor een vervangende kotter. Door de verouderde vloot is in de boeken een gemiddeld bedrag van 12.000 euro berekend, een verschil dus van 23.000 euro per jaar. Hetzelfde geldt ook voor de rentekosten; deze zouden gemiddeld 25.000 euro moeten bedragen waar het LEI 4.000 euro afleidt uit de boeken, een verschil van 21.000 euro dus. De totale moderniteitscorrectie bedraagt dan voor deze categorie 44.000 euro ofwel 0,52 euro per kg garnaal.

Voor de categorie 260-300 pk is uitgegaan van een vervangingswaarde van 1,6 miljoen met een jaarlijkse afschrijving van 58.000 euro tegen de door LEI berekende afschrijving van 34.000. De berekende rente is dan 40.000 euro waar het LEI 9.000 euro in rekening heeft gebracht.

Dus ten behoeve van rendabele bedrijfsvoering is nog $24.000 + 31.000 = 55.000$ euro extra nodig om in de toekomst te kunnen blijven investeren. Dit is 0,47 euro per kg garnaal.

Tabel 1 toont per categorie de gemiddelde kostprijs inclusief en exclusief de moderniteitscorrectie voor het vangen van een kilo garnalen.

Tabel 1

Besomming, kosten en overschot per kilo garnalen, gemiddeld over de periode 2010-2013

Per kilo garnalen	<260 pk	260-300 pk
Besomming (euro)	3,15	3,11
Totale kosten (exclusief correctie)	2,63	2,94
<i>Waarvan:</i>		
Variabele kosten (euro)	2,13	2,26
Vaste kosten (euro)	0,49	0,68
Overschot (euro)	0,52	0,17
Moderniteitscorrectie	0,52	0,47
Overschot (euro)	0,01	-0,30

Bron: Bedrijveninformatienet van het LEI.

De gemiddelde kostprijs (exclusief correctie) voor het vangen van garnalen ligt voor de <260 pk kotters op 2,63 euro per kilo en voor de 260-300 pk kotters op 2,94 euro per kilo. Het verschil in kosten (0,31 cent) van de twee pk-categorieën wordt vooral veroorzaakt door de hogere gasoliekosten en afschrijvingen bij de 260-300 pk kotters. Inclusief de moderniteitscorrectie bedraagt de kostprijs 3,15 euro en 3,41 euro. Bij een garnalenprijs onder de 2,13 euro (<260 pk) en

2,26 euro (260-300 pk) worden de variabele kosten niet meer gedekt door de besomming en zou er door de ondernemer extra geld bijgelegd worden. Deze prijs moet gezien worden als een bodemprijs waarbij bij uitvaren verlies wordt gemaakt.

Tabel 2 toont enkele kengetallen van een garnalenkotter, gemiddeld voor de periode 2010-2013. Gebaseerd op deze kengetallen zal de minimale besomming per zeedag voor een <260 pk en 260-300 pk garnalenkotter respectievelijk gemiddeld 1.727 en 2.126 euro moeten bedragen (om dus de variabele kosten volledig te dekken).

Tabel 2

Kengetallen, gemiddelde kotter in de periode 2010-2013

Kengetal	<260 pk	260-300 pk
Zeedagen per jaar	105	124
Totale garnalen (kg)	85.139	116.054
Brandstofprijs (euro)	0,60	0,59

Bron: Bedrijveninformatienet.

De gedetailleerde kostprijs opbouw voor een gemiddelde garnalenkotter (in de periode 2010-2013) is uitgewerkt in tabel 3.

Tabel 3

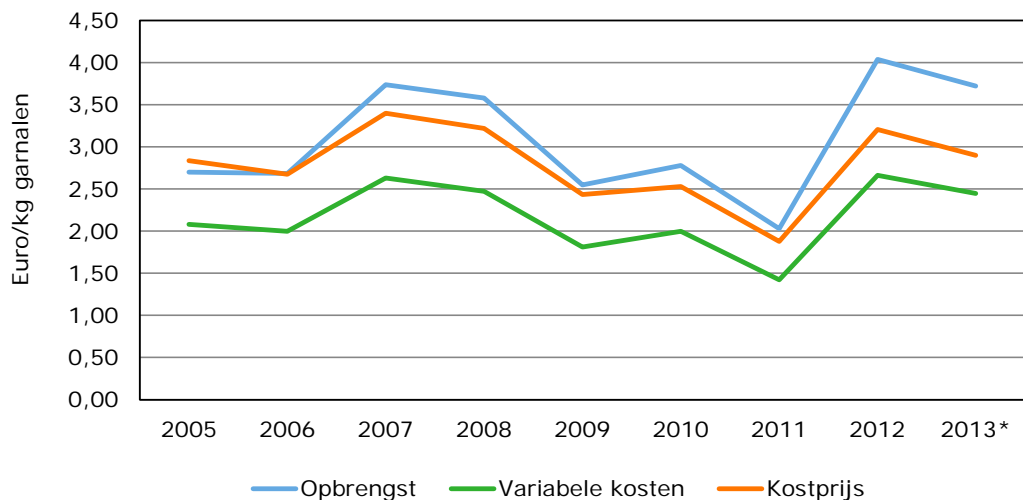
Kostprijsopbouw garnalen, gemiddelde kotter in de periode 2010-2013

Kosten (euro)	<260 pk		260-300 pk	
	Totaal per kotter	Per kg garnaal	Totaal per kotter	Per kg garnaal
Deelloon	87.675	1,03	117.991	1,02
Gasolie	39.560	0,46	70.258	0,61
Overige variabele kosten	54.491	0,64	74.289	0,64
Totaal variabele kosten	181.725	2,13	262.538	2,26
Totaal vaste kosten	42.036	0,49	78.622	0,68
Totale kosten	223.762	2,63	341.159	2,94
Besomming	268.298	3,15	361.132	3,11
Overschot	44.536	0,52	19.973	0,17
Overschot na moderniteitscorrectie	536	0,01	-35.027	-0,30

Bron: Bedrijveninformatienet.

Ter achtergrondinformatie zijn in hoofdstuk 3 enkele grafieken toegevoegd met resultaten per jaar. Hieruit zien we dat de kostprijs exclusief correctie voor garnalenkotters <260 pk schommelde tussen de 1,88-3,40 euro en voor garnalenkotters 260-300 pk schommelde tussen de 2,13-4,07 euro. Wanneer de figuren 1 en 2 vergeleken worden met de gemiddelde gasolieprijs uit figuur 5, is te zien dat de hoogte van de gasolieprijs een belangrijke rol speelt bij de totale kostprijs (stijgingen in gasolieprijs laat een stijging van de totale kostprijs zien).

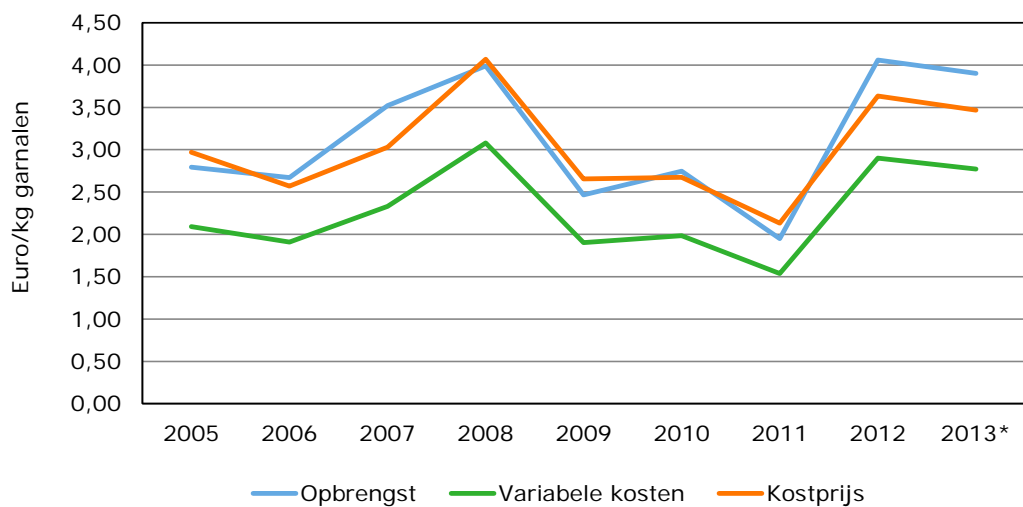
3. Achtergrond figuren kostprijsberekening

Figuur 1 Opbrengst, variabele kosten en kostprijs exclusief correctie per kg garnalen voor garnalenkotters <260 pk, periode 2005-2013

Bron: Bedrijveninformatienet van het LEI.

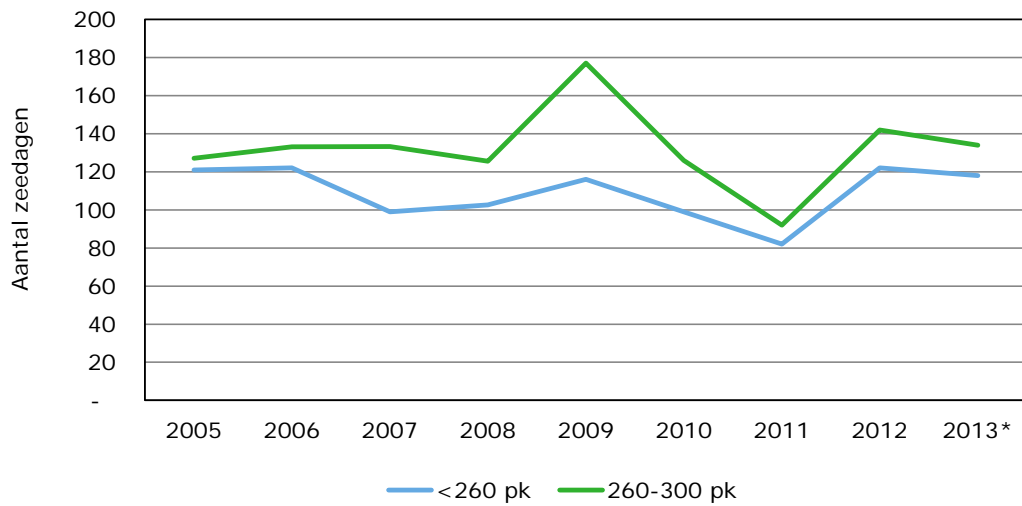
*voorlopige cijfers

Figuur 2 Opbrengst, variabele kosten en kostprijs exclusief correctie per kg garnaal voor garnalenkotters 260-300 pk, periode 2005-2013

Bron: Bedrijveninformatienet van het LEI.

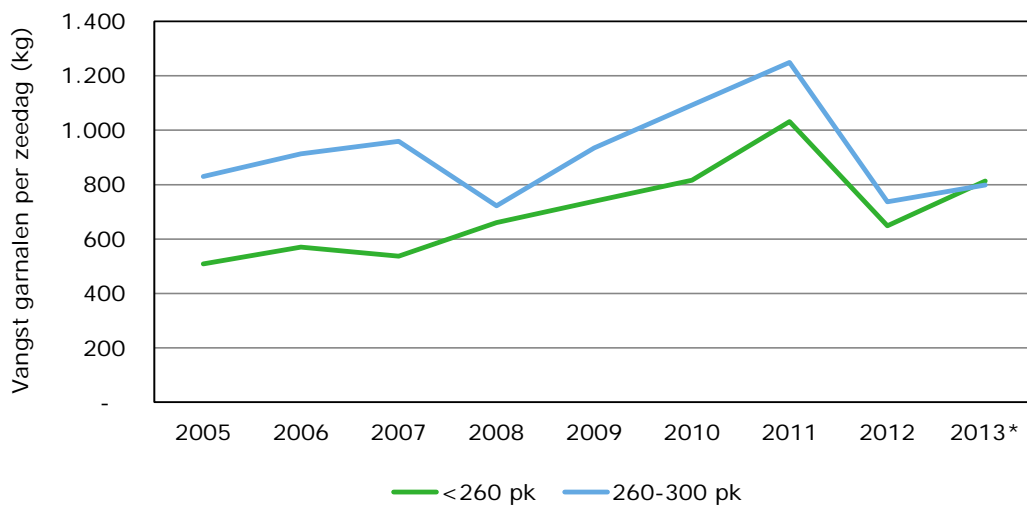
*voorlopige cijfers

Figuur 3 Aantal zeedagen garnalenkotters <260 pk en 260-300 pk, periode 2005-2013

Bron: Bedrijveninformatienet van het LEI.

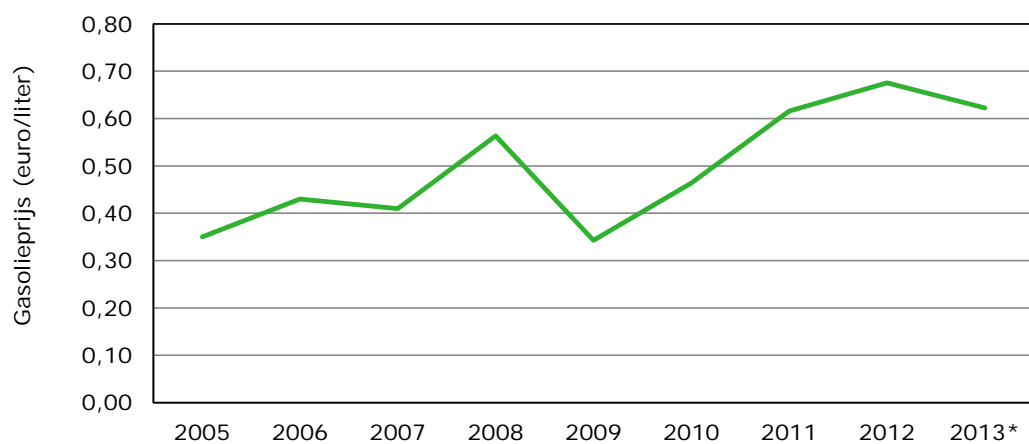
*voorlopige cijfers

Figuur 4 Vangst garnalen per zeedag garnalenkotters <260 pk en 260-300 pk, periode 2005-2013

Bron: Bedrijveninformatienet van het LEI.

*voorlopige cijfers

Figuur 5 Gasolieprijs per liter, periode 2005-2013

Bron: Bedrijveninformatienet van het LEI.

*voorlopige cijfers

Contact

LEI Wageningen UR
Postbus 29703
2502 LS Den Haag
www.wageningenUR.nl/lei

Mike Turenhout
Onderzoeker
T +31 (0)70 335 82 91
E mike.turenhout@wur.nl

Yvonne Fernhout
Persvoorlichting
T +31 (0)70 335 83 38
E yvonne.fernhout@wur.nl

Lei.library.nl
2015-144